

мої 'МІП Ассоль', 'Естафета миронівська', 'МІП Дніпрянка'

Як показали результати досліджень за 2022 рік найвищу врожайність зерна 5,95–6,28 т/га сформували досліджувані сорти пшениці м'якої озимої по попереднику соя за сівби 5.10. По попереднику соняшник рівень урожайності був нижчим на 1,11–1,28 т/га за сівби 15.10 порівняно з попередником соя. Найнижчу врожайність 4,20–4,53 т/га по досліді отримано по попереднику соняшник за сівби 15.10. Найвища маса 1000 насінин у сортів МІП

Ассоль (40,8–41,2 г), Естафета миронівська (42,1–44,3 г) та МІП Дніпрянка (43,6–44,1 г) була сформована за сівби 5.10 по обох попередниках. Щодо показників енергії проростання та лабораторної схожості, то суттєвої різниці їх залежно від попередників та строків сівби не виявлено.

Отже, істотний вплив на рівень урожайності та масу 1000 насінин пшениці м'якої озимої чинили попередник, строк сівби, сорт, а на показники енергії проростання та лабораторної схожості впливу в умовах цього року не відмічено.

УДК 635.13:581.19

Литвиненко Г. О., магістр,

Завадська О. В., канд. с.-г. наук, доцент кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва,

Бондарева Л. М., канд. біологічних наук

Кравченко Т. С., студент

Національний університет біоресурсів і природокористування України

e-mail: zavadska3@gmail.com

ВМІСТ БІОХІМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ У КОРЕНЕПЛОДАХ МОРКВИ РІЗНИХ ГІБРИДІВ

Морква – одна з найпоширеніших овочевих культур, коренеплоди якої вживають у свіжому вигляді, використовують для тривалого зберігання та різних видів переробки. Інколи період зберігання значно перевищує тривалість періоду вегетації. Придатність коренеплодів моркви до зберігання чи певного виду переробки значно залежить від вмісту основних біохімічних показників у них, що в свою чергу визначається умовами вирощування та сортовими особливостями.

Останніми роками в Україні з'явилися ботанічні сорти моркви з пурпуровим, фіолетовим, яскраво-жовтим, фіолетовим і навіть білим забарвленням коренеплодів. Якість їх, придатність до зберігання та переробки вивчена недостатньо.

Дослідження проводили протягом 2020–2021 рр. згідно з методикою однофакторних дослідів. До схеми досліджень, крім традиційних сортів моркви з помаранчевим забарвленням коренеплоду, включили нові гібриди компанії Бейо з білим забарвленням ('White Sabine F₁'), яскраво-жовтим ('Yellowstone F₁') та фіолетовою корою і помаранчевою серцевиною ('Purple Sun F₁'). Коренеплоди досліджуваних гібридів вирощували в умовах Лісостепу. Біохімічні аналізи свіжих коренеплодів моркви проводили в науково-навчальній лабораторії кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продук-

ції рослинництва ім. проф. Б.В. Лесика (НУБіП України) за загальноприйнятими методиками.

Важливими факторами, від яких залежить лежкість коренеплодів та придатність їх до переробки є кількість сухої речовини, цукрів та β-каротину. Вміст їх визначатиме не тільки харчову й біологічну цінність, але й вихід переробленої продукції, тривалість періоду зберігання.

Сухої речовини у коренеплодах всіх досліджуваних гібридів за період вегетації накопичувалося більше 10%. Найбільше їх містилося у коренеплодах гібриду 'Purple Sun F₁' – 13,6%, а найменше у 'Марс F₁' – 10,12%.

Загалом, за вмістом сухої, сухої розчинної речовини та цукрів виділилися коренеплоди гібридів 'Purple Sun F₁', 'Еволюція F₁' та 'Вікінг F₁'. За період вегетації у них накопичувалося 12,7–13,5% сухої речовини, 10,0–10,8% – сухої розчинної та 5,2–6,2 % цукрів (сума). Виявлено прямий суттєвий взаємозв'язок між вмістом сухої речовини та цукрів у коренеплодах моркви ($r = 0,92 \pm 0,2$). Найвищий вміст β-каротину було виявлено у коренеплодах з традиційним помаранчевим забарвленням гібридів 'Еволюція F₁' та 'Марс F₁' – 10,9 та 10,5 мг/100 г відповідно. Найменше цього елемента містили коренеплоди білого забарвлення гібриду 'White Sabine F₁' – 2,2 мг/100 г.